

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
професорсько-викладацького складу
22–23 квітня 2020 р.

Збірник наукових праць
професорсько-викладацького складу академії
за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році

Полтава 2020

Редакційна колегія:

Аранчій В. І., ректор академії, кандидат економічних наук, професор.

Горб О. О., проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, професор кафедри екології збалансованого природокористування та захисту довкілля, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Галич О. А., декан факультету економіки та менеджменту, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу, професор кафедри інформаційних систем та технологій, кандидат економічних наук, доцент.

Дорогань-Писаренко Л. О., декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, кандидат економічних наук, доцент.

Дудніков І. А., декан інженерно-технологічного факультету, професор кафедри галузеве машинобудування, кандидат технічних наук, доцент.

Кулинич С. М., декан факультету ветеринарної медицини, професор кафедри хірургії та акушерства, доктор ветеринарних наук, професор.

Маренич М. М., декан факультету агротехнологій та екології, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Опара М. М., фахівець відділу з питань інтелектуальної власності, професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В. І.Сазанова, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Поліщук А. А., декан факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Чайка Т. О., начальник редакційно-видавничого відділу, кандидат економічних наук.

Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році (м. Полтава, 22-23 квітня 2019 року). – Полтава : РВВ ПДАА, 2020. –с.

**СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ
ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ**

ПОРЯДОК РОЗРАХУНКУ ЛІКВІДАЦІЙНОЇ ВАРТОСТІ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

*Грибовська Ю. М.,
кандидат економічних наук, доцент*

Ліквідаційна вартість об'єктів основних засобів відіграє важливу роль при обчисленні суми амортизаційних відрахувань за звітний період, впливає на витрати цього ж періоду, а отже, і на оподатковуваний прибуток підприємства та сплачуваний податок на прибуток. Незалежно від того, який метод амортизації застосовує підприємство, воно змушене в разі зарахування на баланс об'єкта основних засобів, визначити його ліквідаційну вартість.

Оскільки жодним нормативним документом не визначено порядок обчислення ліквідаційної вартості, суб'єкти господарської діяльності змушені визначати її на власний розсуд.

Ліквідаційна вартість визначається підприємством за кожним об'єктом основних засобів окремо під час зарахування його на баланс.

Ліквідаційну вартість об'єктів основних засобів визначає створена наказом керівника підприємства комісія. Вона може бути постійною (створеною для прийняття основних засобів в експлуатацію) або спеціальною (для кожного випадку визначення ліквідаційної вартості). Функцію визначення ліквідаційної вартості може бути покладено й на робочу інвентаризаційну комісію. Кожне підприємство самостійно обирає найбільш прийнятний спосіб. Комісія повинна визначити: які активи можуть бути отримані в разі ліквідації об'єкта основних засобів, орієнтовні кількісні показники (на основі паспортних даних) та їх вартість (за ринковими цінами на аналогічні матеріальні цінності).

За результатами роботи комісія повинна скласти акт визначення ліквідаційної вартості (довільної форми) із зазначенням: найменування об'єкта, його інвентарного та заводського номера, року випуску та дати введення в експлуатацію, переліку товарно-матеріальних цінностей, які передбачається отримати в разі ліквідації об'єкта, їх кількості, ціни та вартості, можливих витрат, пов'язаних із продажем (ліквідацією), загальної ліквідаційної вартості активу.

Крім того, визначену ліквідаційну вартість переносять в Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів типової форми № ОЗ-1 (затверджена наказом Мінстату від 29.12.1995 р. № 352, далі – Наказ № 352) [2] або сільгоспблік, форма № ОЗСГ-1 (затверджена наказом Мінагрополітики від 27.09.2007 р. № 701 [1]), складений на момент уведення об'єкта в експлуатацію. А також – в Інвентарну картку обліку основних засобів типової форми № ОЗ-6 (затверджена Наказом № 352 [2]).

Порядок розрахунку ліквідаційної вартості:

1) установити строк використання (експлуатації) та інтенсивність зносу основних засобів;

2) з'ясувати (за попередньою оцінкою), скільки на поточний момент можна отримати коштів від уже зношеного активу (або його елементів) у разі його продажу або ліквідації;

3) зафіксувати заплановану суму ліквідаційної вартості в акті довільної форми та первинних документах під час зарахування активу на баланс.

Установлення ліквідаційної вартості в сумі 0,0 грн може бути цілком коректним та обґрунтованим у разі, якщо ліквідаційна вартість є неістотною, а ймовірність реалізації об'єкта низькою.

Приклад. ТОВ «Нива» придбало квадрокоптер для фото- і відеозйомок полів. Первісна вартість його – 8 тис. грн, строк корисного використання – 3 роки. Відомо, що після закінчення строку корисного використання об'єкт підлягатиме утилізації, оскільки ліквідаційна вартість є неістотною, а ймовірність реалізації об'єкта – низькою. Комісія ухвалила рішення, що ліквідаційна вартість становитиме 0 грн, а вартість, що буде амортизуватися, – 8 тис. грн.

Альтернативним варіантом вирішення проблемної ситуації є застосування критерію суттєвості в обліковій політиці підприємства. Наприклад, як поріг суттєвості для визначення вартості основних засобів загалом та їх ліквідаційної вартості може бути 5 % від підсумку активу балансу. Якщо ліквідаційна вартість очікується в межах такого порогу суттєвості, підприємство може її не визначати. Для обґрунтування такого рішення доцільно скласти відповідний акт.

Вважаємо, що ліквідаційну вартість обов'язково потрібно встановлювати для таких груп основних засобів:

– які мають у своєму складі зворотні відходи, наприклад у вигляді металобрухту чи будматеріалів. При цьому ліквідаційна вартість має бути визначена виходячи з оціночної вартості таких відходів;

– які підприємство з високою ймовірністю реалізує. Ліквідаційна вартість має бути визначена на основі оцінки та прогнозів щодо потенційної реалізації таких основних засобів.

Отже, величина ліквідаційної вартості об'єкта основних засобів залежить від строку його корисного використання (експлуатації). Якщо підприємство планує експлуатувати новопридбаний основний засіб не до повного зношення, тобто має намір через певний час продати його у придатному для подальшого використання стані, то ліквідаційну вартість визначатиме можлива вартість продажу такого об'єкта у стані, очікуваному після закінчення строку його корисної експлуатації (за мінусом попередньо оцінених витрат на вибуття).

Список використаних джерел:

1. Про затвердження спеціалізованих форм первинних документів з обліку основних засобів і інших необоротних активів сільськогосподарських підприємств та методичних рекомендацій щодо їх застосування: Наказ Міністерства аграрної політики України № 701 від 27 вересня 2007 р. *Верховна Рада України*. URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення 28.03.2020).

2. Про затвердження типових форм первинного обліку: Наказ Міністерства статистики України № 352 від 29 грудня 1995 р. *Верховна Рада України*. URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення 28.03.2020).

Наукове видання

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
професорсько-викладацького складу
22 – 23 квітня 2020 р.**

Збірник наукових праць
професорсько-викладацького складу академії
за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році

Підп. до друку 22.04.2020. Формат 60x90 1/16.
Ум. друк. арк. 29,1. Обл.-вид. арк. 26,9.
Гарнітура Times New Roman Cyr.

Редакційно-видавничий відділ Полтавської державної аграрної академії
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №2174 від 26.04.2005 р.
Адреса: 36003, м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3.